mero ljubezni, ki je za življenje neobhodno potrebna . . .

Vera se je stresnila ob pogledu vase. Spomnila se je čuvstva do lepega kmečkega mladeniča. Ogenj, ki je bil takrat v nji, do tiste minute ni popolnoma ugasnil. Premagovala se je. Spomnila se je, da ji je v noči pred poroko neprestano lebdela pred očmi podoba tega mladeniča. Vzdihovala je v dušni bolečini: kaj bo iz tega? In vendar ga je odklonila le radi tega, ker ni marala trpeti in delati.

Ko ji je teta na poročno jutro devala venec na glavo, ji je dejala karajoče: »Neumnica! Ljubezen pride. Ljubezen in sreča je tam, kjer je kruh.

Njena predstava o zakonu je dobila svojo določno obliko. Med njo in možem je nerazdružljiva vez kot trajna pogodba med gospodarjem in služabnikom. Med gospodarjem, ker potrebuje služabnika za svojo srečo, in med hlapcem, ki radi ljubezni potrebuje gospodarja, da mu vdano služi. In ona? Ona mu izkazuje spoštovanje in hvaležnost za svojo srečo.

To je vse! To je neskončnost zmote. V njeno življenje se je odprla ogromna praznota, ki je bila še strašnejša ob dejstvu, da nista imela otrok. Njegovo življenje sta izpolnjevala ljubezen in delo. A ona, ona?

Vse dni je med štirimi stenami, vse dni je razmišljala v enoličnosti svojega življenja, prvi vetrček je zrušil vse . . . In vendar sta nerazdružljiva, večno zvezana. Strašno! Strašno! . . . (Dalje.)

PETPEDI.

LEOPOLD TURŠIČ.

Revček še enkrat bom obsejal
njivico z zlato pšeničko,
morda bom letos poslednjikrat čul
znanko prepeličko: Pet pedi! . . .

Teh pet pedi, ki si jih odmeril,
mi posveti na pot,
da se Ti ne bom izneveril,
o Gospod! . . .

Teh pet pedi zadnjih na njivico revno
naj Tvoja kapljá blagodat,
da k Tebi na sodbo prinesem seboj
vsaj majhen zaklad . . .

NA ZAKLETEM GRADU.

MIRAN JARC.

7.

Ob tisti uri, ko je Luka doživljal razodetje, se je Peter bridko razgovarjal s samim seboj.

»O, kako resnično je Luka snoči govoril! Zapuščeni smo, zavrženi smo! . . .« In čevljarček Peter je grebel po svojih spominih, romal je v vse svoje dni in noči, tja do petega leta. Nikoli ni posvetil žarek radosti v celico njegovega brezkončnega ujetništva. Matere se ni spominjal, komaj da je še iz prošlosti lovil odmev vriščečega glasu svojega očeta-pijanca, ki so ga neko noč ubili v pretepu. Od tedaj je Petrček romal.

Iz hiše v hišo, od gospodarja h gospodarju. Vse hiše so bile nizke in temačne, vsi gospodarji so bili hudobni in kričavi. Zmerjali so ga in tepli. Ženske so se mu smejale in ga dražile. Neredko ga je predramil iz spanja blazni vrišč in trušč družinskega prepira . . . kot skozi meglo je videl kri . . . je čul topot korakov . . . udar stolov . . . Po ulicah pa so drdrali žarko sijoči avtomobili Amerikancev . . . Ali Peter je vse to vdano prenašal in še bolj krivil hrbet, ker je mislil, da je on kriv vsega gorja.

Nekoč se je seznanil z Luko. Odsihmal se je začelo zanj novo življenje. Luka mu je posojeval knjige, ki so ga navdale s strmenjem. Luka se mu je zazdel kot čarodej, ki ga je poznal iz pravljic.

Peter se je spominjal in preudarjal: Luka ve, mnogo ve, vse ve. Toda kako, da je tudi on siromak in prebivalec črnega doma, kako, da se še on kot gospod ne vozi v avtu; ali je Amerikanec vendarle močnejši? Da, prav je govoril Luka: »tuji gospod in njegovi pomagači so nas zasužnjili . . .« O tudi Luka trpi. A on se ne upa. Dejanje, veliko dejanje, ki bi mahoma raztrgalo verige, ki so jih skovali ti zlobni ljudje! In Peter je užarel. Videl je samega sebe, zavrženca! Izpregledal je: videl je svoje ponižanje in uprlo se mu je. Zasramoval se je svoje suženjske vdanosti in iz dolgo pritajene krvi je zrastla vročična maščevalnost. Kakor